

Värmdö kommun

Datum: 2023-05-17

134 81 Gustavsberg

[08-570 470 00](tel:08-57047000)

varmdo.kommun@varmdo.se

www.varmdo.se

UNDERSÖKNING OM BETYDANDE MILJÖPÅVERKAN FÖR PLANER OCH PROGRAM

VÄRMDÖ KOMMUN

Bakgrund

När en ny vattentjänstplan tas fram eller en befintlig ändras ska kommunen ta ställning till om genomförandet av planen kan antas medföra en betydande miljöpåverkan. Om genomförandet av planen kan antas medföra en betydande miljöpåverkan ska en strategisk miljöbedömning göras ([6 kap. 3 § miljöbalken](#), [4 kap. PBL 34 §](#)). För att ta reda på om planen kan antas medföra en betydande miljöpåverkan ska en undersökning genomföras ([6 kap. 5 § miljöbalken](#)).

Bestämmelser om vilka planer som omfattas av krav på strategisk miljöbedömning och undersökning finns i [6 kap. 3–8 §§ miljöbalken](#). I [2-5 §§ miljöbedömningsförordningen](#) finns bestämmelser om vilka planer som ska och inte ska antas medföra betydande miljöpåverkan samt underlag för att bedöma betydande miljöpåverkan

Reglerna om undersökning finns i plan- och bygglagen ([5 kap. 11, 11 a §](#)), i miljöbalkens ([6 kap. 6 § miljöbalken](#)) och i miljöbedömningsförordningen ([5 §](#)). En undersökning ska bestå av tre moment, identifiering av omständigheter (=checklista) ([6 kap. 5 § miljöbalken](#)), undersökningssamråd ([6 kap. 6 § miljöbalken](#)) och särskilt beslut ([6 kap. 7 § miljöbalken](#)).

Undersökningen ska generera ett beslutsunderlag men den bidrar samtidigt till kunskap som kan vara användbar i det fortsatta arbetet med planen eller programmet samt med miljöbedömningen i de fall en sådan ska göras. En viktig del av undersökningen är att ta reda på hur olika typer av miljöeffekter samspelar med varandra (kumulativa effekter) för att få en tydligare uppfattning om eventuell betydande miljöpåverkan. Undersökningen ska utgå från i vilken utsträckning planen eller ändringen har betydelse för att främja en hållbar utveckling eller för integreringen av miljöaspekter i övrigt.

För en verksamhet eller åtgärd som tar i anspråk ett mark- eller vattenområde ska det väljas en plats som är lämplig med hänsyn till att ändamålet ska kunna uppnås med minsta intrång och olägenhet för människors hälsa och miljön ([2 kap. 6 § MB](#)). Mark- och vattenområden skall användas för det eller de ändamål för vilka områdena är mest lämpade med hänsyn till beskaffenhet och läge samt föreliggande behov.

Företräde skall ges sådan användning som medför en från allmän synpunkt god hushållning ([3 kap. 1 MB](#); [2 kap. 2 § PBL](#)).

Kort beskrivning av planen och dess syfte

Värmdö kommun har påbörjat arbetet med en vattentjänstplan. Vattentjänstplanen hanterar hela kommunens behov av allmänna vattentjänster; dricksvatten, spillvatten och dagvatten. Planen har stöd i gällande översiktsplan.

Syftet med planen är att identifiera områden i behov av allmänna vattentjänster utifrån hälsa och miljö. Planen ska även visa på behovet av skydd av de allmänna va-anläggningarna mot skyfall. Föreslagna klimatanpassningsåtgärder ska vara uppföljningsbara.

En utbyggnadsplan ska tas fram för kommande 12-årsperiod för de allmänna vattentjänsterna och ingå i planen. Lagkravet på framtagande av en kommunal vattentjänstplan trädde i kraft den 1 januari 2023 genom en uppdatering av LAV § 6, och innebär att alla kommuner ska ha en antagen vattentjänstplan senast 1 januari 2024. Vattentjänstplanen ska vara ett stöd i kommunens arbete med planeringsstrategin inom ramen för kommunens översiktsplanering.

Krävs en undersökning om betydande miljöpåverkan

I plan- och bygglagen samt miljöbalken finns det ett antal undantag från när en plan eller ett program behöver genomgå en undersökning. Checklistan nedan används för att identifiera dessa undantag.

4 kap. 35 § PBL	Undantag från miljöbedömning: En särskild mkb för planer med standardförfarande behöver inte upprättas om planen enbart gäller något av nedan nämnda ärenden, och mkb:n i detta ärende är aktuell och tillräcklig.	Undantag MKB	
		Ja	Nej
5 kap. 7 a § PBL	Gäller planen enbart en verksamhet som tillståndsprövas enligt föreskrifter som har meddelats med stöd av 9 kap. 6 § MB (A- eller B- verksamhet), och är mkb:n i detta ärende aktuell och tillräcklig		x
	Gäller planen enbart en åtgärd som prövas genom fastställande av en vägplan enligt väglagen (1971:948) eller en järnvägsplan enligt lagen (1995:1649) om byggande av järnväg, och är mkb:n i detta ärende aktuell och tillräcklig för detaljplanen?		x
6 kap. 3 § MB	Undantag från miljöbedömning: Skyldigheten att göra en strategisk miljöbedömning gäller inte för planer eller program som endast syftar till att tjäna totalförsvaret eller räddningstjänsten		x
	Syftar planen endast till att tjäna totalförsvaret?		x
	Syftar planen endast till att tjäna räddningstjänsten?		x

2 § miljöbedömningsförordning	Krav på strategisk miljöbedömning: En plan eller program ska antas medföra betydande miljöpåverkan om genomförandet kan komma att omfatta en verksamhet eller åtgärd som kräver tillstånd enligt 7 kap. 28 a § MB.	Krav MKB	
		Ja	Nej
7 kap. 28 a §§ MB & 4 §, 6 § eller bilagan till förordningen	Genomförandet av planen, programmet eller ändringen kan komma att omfatta en verksamhet eller åtgärd som kräver tillstånd enligt 7 kap. 28 a § miljöbalken, eller		x
	Planen, programmet eller ändringen anger förutsättningar för att bedriva sådana verksamheter eller vidta sådana åtgärder som anges i 6 § eller bilagan till miljöbedömningsförordningen.		x
	Planer och program som krävs i lag eller annan författning och som upprättas av en myndighet eller kommun samt ändringar i sådana planer och program ska, om de inte omfattas av 2 §, antas medföra en betydande miljöpåverkan endast om 1. planerna, programmen eller ändringarna anger förutsättningar för att bedriva verksamheter och åtgärder med hänsyn till hur de kan påverka miljön, och 2. en undersökning enligt 6 kap. 6 § miljöbalken visar att en sådan miljöpåverkan kan antas.	x	

En undersökning om betydande miljöpåverkan krävs för att undersöka om betydande miljöpåverkan kan tänkas uppstå vid genomförandet av planen.

Checklista över platsens förutsättningar samt risk för miljöpåverkan av planförslagets genomförande

Checklistan nedan är indelad i kolumner som beskriver planens förutsättningar avseende olika miljöaspekter och hur planförslagets genomförande riskerar att påverka dessa aspekter. I den sista kolumnen görs en bedömning om det föreligger risk för betydande miljöpåverkan

Naturmiljö (Stödjande ekosystemtjänster: biologisk mångfald, ekologiskt samspel, livsmiljöer, naturliga kretslopp, jordmånsbildning; Reglerande ekosystemtjänster: Pollination; reglering av skadedjur- och skadeväxter) (Riktlinjer ÖP)	Påverkan			Risk för BMP	Kommentar
	Ingen	Viss	Stor		
Riksintresse naturvård (3 kap. 6 § MB)		x			Positiv, synergieffekter bör eftersträvas
Riksintresse (avseende samlade natur- och kulturvärden för turism och friluftsliv) (4 kap. 2 § MB)		x			Negativ, kan komma att påverkas av ledningsdragningar
Regional grön kil & svagt grönt samband eller andra stora sammanhängande grönområden (3 kap. 2 § MB)	x				
Regionala spridningskorridor barrskogar) (Stödjande EST) (3 kap. 1 § MB)	x				
Regional värdetrakt ek/spridningskorridor) (Stödjande EST) (3 kap. 1 § MB)	x				
Skyddad natur (7 kap. MB) (Nationalpark, Naturreservat, Naturminne, Kulturresevat, Biotopskydd, Djur- och växtskyddsområde, Naturvårdsavtal)		x			Gäller främst ledningsdragningar samt eventuell placering av pumpstationer
Strandskydd (7 kap. 13 § MB)		x			Gäller främst ledningsdragningar samt eventuell placering av

					pumpstationer. Viss negativ effekt i form av tillfälligt intrång. Negativa konsekvenser bör kunna undvikas i möjligaste mån m a p när åtgärder genomförs. Positiv effekt då fler få kommunalt VA och slipper nyttja saltvatten, eller placera avloppsanläggningar inom strandskyddat område.
Skyddade arter (8 kap. MB ; artskyddsförordningen)			x		Bör kunna undvikas, viss negativ påverkan kan tänkas men bör vara av övergående karaktär
Rödlistade arter (3 kap. 3 § MB)			x		Bör kunna undvikas, viss negativ påverkan kan tänkas men bör vara av övergående karaktär om hänsyn tas till häckningssäsong etc.
ESKO (3 kap. 3 § MB)			x		Stora delar är klassade som ESKO och kan komma att påverkas enligt ovan, dvs en viss tillfällig påverkan.
Utpekad skyddsvärd natur (nyckelbiotop, skogliga naturvärden, VMI, ängs- och betesinventering, sumpskogar) (3 kap. 3 § MB)			x		Endast tillfällig påverkan.
Naturvärdesobjekt SIS Standard (klass 1-2) (3 kap. 3 § MB)			x		Osäker negativ, undviks i möjligaste mån
Naturvärdesobjekt SIS Standard (klass 3-4)			x		osäker
Särskilt skyddsvärda träd (3 kap. 3 § MB)			x		Negativ, undviks i möjligaste mån
Livsmiljö pollinerare & naturliga fiende av skadedjur (3 kap. 1 § MB ; 2 kap. 2 och 3 § PBL)			x		Positiv. Ledningsgator kan fungera som spridningsstråk för pollinerare genom naturvårdsinsatser.
Sammanfattning: Viss negativ påverkan kan förekomma på naturmiljön genom ledningsdragningar och placering av va-anläggningar som t ex pumphus. Försvärande omständigheter ska tas i beaktan i bedömningen av var allmänna vattentjänster ska byggas ut, varav inskränkningar i naturmiljö, kulturmiljö, friluftsliv, kan vara en sådan orsak för att förespråka enskilda lösningar. Denna anses dock vara övergående och tidsbegränsad. Hänsyn tas till lek- och häckningsperioder, beroende på ingrepp. Positiva konsekvenser och synergier ska eftersträvas.					

Rekreation och friluftsliv (=kulturella ekosystemtjänster: fysisk hälsa, mentalt välbefinnande, kunskap och inspiration, mötesplats) (Riktlinjer ÖP)	Påverkan			Risk för BMP	Kommentar
	Ingen	Viss	Stor		
Riksintresse friluftsliv (3 kap. 6 § MB)	x				
Riksintresse (avseende samlade natur- och kulturvärden för turism och friluftsliv) (4 kap. 2 § MB)	x				
Regional grön kil & svagt grönt samband eller andra stora sammanhängande grönområden (3 kap. 2 § MB ; 2 kap. 2 och 3 § PBL)	x				
Utpekat rekreations-/friluftsområde (ÖP) (tänk på storlek, kvalité och tillgänglighet) (EST fysisk hälsa & mentalt välbefinnande) (3 kap 6 § MB)	x				
Bostadsnära natur (tänk på storlek, kvalité och tillgänglighet) (EST fysisk hälsa & mentalt välbefinnande) (3 kap 6 § MB)	x				
Stigar (gång, cykel, ridning) (EST fysisk hälsa)		x			Kortvarig negativ effekt. Ledningsdragningar kan orsaka kortvarig begränsning i tillgänglighet om områden behöver stängslas av.
Spontanidrott/lek/bollspel/träning/golf/bad (för vem & tillgänglighet) (EST fysisk hälsa)	x				
Mötesplats (för vem, tillgänglighet) (EST social interaktion)	x				
Sammanfattning Planen bedöms inte påverka rekreation eller friluftsliv långsiktigt, endast viss negativ effekt i utbyggnadsskedet vid eventuellt markinträng inom rekreationsområde.					

Landskapsbild (=kulturella ekosystemtjänster: kulturarv och identitet) (Riktlinjer ÖP)	Påverkan			Risk för BMP	Kommentar
	Ingen	Viss	Stor		
Landskapsbilden: terräng, landskapets kvalitéer och brister (2 kap. 3 § PBL)	x				Tillfällig negativ eller bildande av ledningsgator som hålls öppna, utvecklas för flera EST. Kommunala verk kommer inom perioden att utvecklas för ökad kapacitet. Kapacitetsökningen innebär ingen ytterligare i anspråkstagande av mark som inte redan idag är ianspråktagen. Kapacitetshöjningen inom verken innehas inom gällande domar, miljödom och tillstånd (frivilligt ledningstillstånd, miljödom vattenverk och avloppsreningsverk). Ett nytt vattentorn planeras i Hemmesta för att öka effektiviteten i kommunens kapacitet av vattenförsörjning. Påverkan på landskapsbilden hanteras inom den detaljplanen.
Sammanfattning Planen bedöms inte påverka landskapsbilden. Ledningar dras företrädesvis längs gata där tillgängligheten är god. Ett nytt område tas i anspråk för att tillmötesgå kommande behov av dricksvattenförsörjning genom planeringen av ett nytt vattentorn i Hemmesta. Påverkan på landskapsbilden hanteras inom detaljplanen för vattentornet.					

Kulturmiljö (=kulturella ekosystemtjänster: kulturarv och identitet) (Riktlinjer ÖP)	Påverkan			Risk för BMP	Kommentar
	Ingen	Viss	Stor		
Riksintresse kulturmiljö (3 kap. 6 § MB)		x			Kan komma att påverka kulturmiljön om breddning av gata krävs eller liknande

					för att komma fram med va.
Riksintresse (avseende samlade natur- och kulturvärden för turism och friluftsliv) (4 kap. 2 § MB)	x				
Kulturresevat (7 kap. 9 § MB)	x				
Kommunalt kulturvårdsområde (2 kap. 3 § PBL)	x				
Kulturmiljöns huvuddrag: Element som är särskild viktiga och/eller känsliga	x				
Fornminne/fornlämning (2 kap § KML)		x			Fornminne kan komma att påverkas negativt om fördyrande omständigheter hindrar att gå en annan väg, eller placera en va-anläggning som påverkar fornlämningen/fornminnet.
Byggnadsminne/Industriminne/kyrk omiljö/begravningsplats (3 och 4 kap § KML)	x				
Kulturhistoriskt värdefull bebyggelse (byggnader & trädgårdsanläggningar) inom planområdet?	x				
Sammanfattning Kulturmiljön kan komma att påverkas vid ev. breddning av gata krävs eller liknande för att komma fram med va. Fornminne kan komma att påverkas negativt om fördyrande omständigheter hindrar att gå en annan väg, eller placera en va-anläggning som påverkar fornlämningen/fornminnet.					

Vatten (Reglerande ekosystemtjänster: skydd mot extremväder, rening och reglering av vatten) (Riktlinjer ÖP)	Påverkan			Risk för BMP	Kommentar
	Ingen	Viss	Stor		
Ligger området i eller i direkt anslutning till ett vattenskyddsområde? (7 kap. 21 – 22 §§ MB)		x			Planen omfattar hela kommunen. VA anläggningar som hör till dricksvattenproduktionen förekommer inom vattenskyddsområdet. Inga pumpstationer placeras inom

				eller uppströms inströmningsområde.
YTVATTEN				
Miljö kvalitetsnormer för ytvatten (Vilken vattenförekomst är recipient: Status, MKN, påverkankällor, risk för påverkan (VISS) (5 kap § MB ; 2 kap. 10 § PBL))		x		Positiv effekt till följd av VA utbyggnad. Prioritering och hög viktning utifrån dricksvattentillgång och recipients status. Inom kommande 12 årsperiod planeras kapacitetsförbättrande åtgärder för bl a reningssteg inom Djurö avloppsreningsverk, infiltration av ytvatten för dricksvattenproduktion i vattenverket på Ingarö. Åtgärderna rymms inom gällande miljödomar med tillhörande MKB:er för verksamheterna. Kommunens VA-utbyggnad bedöms rymmas inom samverkansavtal med Stockholm vatten och Käppala reningsverk. Frivilligt tillstånd finns för kommunens ledningsnät med tillhörande MKB där bland annat pumpstationers placering och risk för bräddningar har hanterats. Planen hanterar strategier och riktlinjer för skydd av recipienter och människors hälsa för tänkt utbyggnad och befintligt verksamhetsområde. Hög beredskap gäller för pumpstationer som kan genom bräddning påverka en liten, känslig eller vattenförekomst som riskerar att inte klara MKN för vatten. Placering av pumpstationer utgår alltid från att undvika att brädda och att brädden ska påverka känsliga recipienter.
Finns andra känsliga recipienter inom avrinningsområdet? Påverkan?		x		Se ovan. Planen är en kartering av behovet för

				allmänna vattentjänster inom hela kommunen.
Påverkas recipienter som används som dricksvatten (vattenförsörjning)			x	Positiv, skydd genom prioritering av åtgärder avseende skyfall, miljö och hälsa
Finns områden särskild viktigt för vattenrening, flödesreglering; skydd för extremt väder (våtmark, vegetationsklädda stränder, vattendrag, torvmarker) (3 kap. 1 § MB)			x	Positiv, planen ska identifiera behovet av skydd av de allmänna VA-anläggningarna mot skyfall. Åtgärder ska vara uppföljningsbara.
Sammanfattning Positiv, genomförandet av planen innebär åtgärder och skydd mot skyfall av Va-anläggningar, samt utbyggnad av vattentjänster där behov finns enligt LAV, vilket innebär positiv effekt på recipienter där enskilt avlopp kan ha en betydande påverkan på möjligheten att uppnå MKN.				
GRUNDVATTEN (Försörjande ekosystemtjänster: vattenförsörjning & färsk vatten)			x	Positiv, behovet av allmän dricksvattenförsörjning ska utredas inom planen och prioriteras högt utifrån människors hälsa (och miljön)
Miljö kvalitetsnormer för grundvatten (Vilken vattenförekomst är recipient: Status, MKN, påverkankällor, risk för påverkan (VISS) (5 kap § MB ; 2 kap. 10 § PBL))			x	Se ovan, Positiv, skydd av grundvatten, dricksvattenförsörjning från skyfall och höga uttag.
Övriga grundvattenmagasin: Ligger området inom utpekade områden med vattenbrist och risk för saltvatteninträngning? (3 kap. 1 § MB ; 2 kap 2 och 3 § PBL)			x	Hela kommunen är objekt för utredning av behovet av allmänna vattentjänster. Planen hanterar en utbyggnad inom en 12 års period, med de högst prioriterade inom denna. Risk finns för att behovet är större än vad som är ekonomiskt och resursmässigt möjligt att bygga ut inom en 12 års period. Samtidigt innebär det en förbättring då fler områden med vattenbrist kopplas på. Vilket skapar förutsättningar för andra mindre områden med sammankopplade

				grundvattenmagasin att få ökad kapacitet.
Innehåller planområdet områden som är av särskild betydelse för grundvattenbildning? Exempelvis våtmarker, torvmarker, isälvsediment, sandjordar? (3 kap. 1 § MB ; 2 kap 2 och 3 § PBL)		x		Utbyggnadsplanen innefattar skydd av dricksvattentäkter när områden ska prioriteras avseende utbyggnad av det allmänna VA:t.
Grundvattentillgång: Påverkar planen grundvattentillgång genom att minska nybildning eller öka uttag av grundvatten		x		Planens genomförande innebär minskade grundvattenuttag lokalt genom allmän dricksvattenförsörjning
Sammanfattning Planens genomförande anses ha en övervägande positiv effekt på recipienter och grundvatten genom kommunal utbyggnad inom områden med dålig grundvattentillgång och saltvatteninträngning och/eller recipienters status (risk avseende näringsläckage små avlopp för att ej nå/bibehålla MKN). En ökad påkoppling ökar kapaciteten i befintliga grundvattenmagasin. Grundvattenmagasin får möjlighet att fyllas på. Planen hanterar strategier, riktlinjer, beredskap. Vattentjänstplanen hanterar även åtgärder inom befintligt ledningsnät och anläggningar för att säkerställa hälsa och miljön vid skyfall.				

Klimat & Klimatanpassing (=Reglerande ekosystemtjänster: CO ₂ fixering, reglering av lokalklimat, skydd mot extremväder) (Riktlinjer ÖP)	Påverkan			Risk för BMP	Kommentar
	Ingen	Viss	Stor		
Klimatpåverkan: Utgör området en kolsänka (skog & våtmark)? Närhet till kollektivtrafik? Ökat biltrafik? (3 kap. 1 § MB ; 2 kap. 2 och 5 § PBL)		x			Närhet till kollektivtrafik har använts som en viktningsparameter i framtagandet av utbyggnadsplanen, där närhet haft en högre viktning i prioriteringsordningen än de områden som ligger längre ifrån, i enlighet med kommunens strategiska inriktning i ÖP. Permanentsgraden har också haft betydelse i viktningen. Mycket hög viktning gäller för dricksvattentillgång, MKN och miljö och hälsa.

Klimatanpassning: Översvämningsrisk (EST skydd mot extremväder) (3 kap. 1 § MB ; 2 kap. 2 och 5 § PBL)					Positiv påverkan av planens genomförande. VA-anläggningars funktion påverkas redan idag av skyfall och ett arbete pågår redan idag för att klimatanpassa befintliga anläggningar och säkra framtida. Genom framtagande av planen intensifieras arbetet och tydliggörs inom ramen för mål och budget
Lågpunkter (3 kap. 1 § MB ; 2 kap. 2 och 5 § PBL)				x	Genomförandet av planen innebär att områden identifieras och kan undvikas i framtiden. Strategier tas fram som följs upp i åtgärdsarbetet för att klimatsäkra de allmänna VA-anläggningarna.
Rinnstråk (3 kap. 1 § MB ; 2 kap. 2 och 5 § PBL)				x	Ej aktuellt inom vattentjänstplanens avgränsningen.
Havsnivåökning (3 kap. 1 § MB ; 2 kap. 2 och 5 § PBL)				x	Avgränsningen för vattentjänstplanen avser VA-anläggningars behov av att skyddas mot skyfall.
Stabilitet, ras-, skred- och erosionsrisk? (EST erosionsskydd?)				x	VA-anläggningar kan påverkas av ras- och skred till följd av skyfall, intensivt regn. Planens genomförande innebär positiv påverkan avseende skyfall då områden och anläggningar som berörs ska identifieras inom planen och deras funktion ska skyddas mot skyfall. Avgränsningen för vattentjänstplanen avser VA-anläggningars behov av att skyddas mot skyfall.
Klimatanpassning: Är området viktig för reglering av lokalklimat? Risk för värmeöar; (EST reglering av lokalklimat) (2 kap 2)				x	Ej aktuellt inom vattentjänstplanens avgränsningen. Lokalklimatet har ingen betydelse för va-anläggningars funktion.
Sammanfattning Genomförandet av planen anses medföra en positiv påverkan avseende va-anläggningars skydd mot skyfall och därmed människors hälsa och miljö. Vattentjänstplanen ska beskriva de åtgärder som behöver vidtas för att säkra skyddet av de allmänna vattenanläggningarna vid ett skyfall. Åtgärden ska vara uppföljningsbara vilket gör det					

möjligt att också säkra att åtgärder vidtas och arbetas in i kommunens drift- och linjearbete.

Hälsa/Risk/Säkerhet: Reglerande ekosystemtjänster: Bullerreglering, luftrening	Påverkan			Risk för BMP	Kommentar
	Ingen	Viss	Stor		
Är området viktigt för bullerreglering (EST: bullerreglering) (9 kap. 3 § MB)	x				Ej aktuellt inom vattentjänstplanens avgränsningen
Miljö kvalitetsnormer buller (9 kap. 3 § MB, Förordning om trafikbuller vid bostadsbyggnader)	x				Ej aktuellt inom vattentjänstplanens avgränsningen
Vibration. Påverkas området? Genererar genomförandet av planen?	x				Ej aktuellt inom vattentjänstplanens avgränsningen. Anläggningsarbeten kopplat till genomförandet utreds inom respektive entreprenad och åtgärder vidtas för att minimera risker.
Bländande ljussken. Påverkas området? Generera genomförande av planen?	x				Ej aktuellt inom vattentjänstplanens avgränsningen. Anläggningsarbeten kopplat till genomförandet utreds inom respektive entreprenad och åtgärder vidtas för att minimera risker.
Är området viktigt för luftrening: (EST luftrening)	x				Ej aktuellt inom vattentjänstplanens avgränsningen.
Miljö kvalitetsnormer för luft	x				
Lukt. Utsätts området för lukt? Riskerar genomförandet av planförslaget alstra lukt?	x				
Utsläpp av farliga ämnen vid olycka? Påverkas området? Genererar genomförandet av planen risk?	x				Ej aktuellt inom vattentjänstplanens avgränsningen. Anläggningsarbeten kopplat till genomförandet utreds inom respektive entreprenad och åtgärder vidtas för att minimera risker.

Trafiksäkerhet	x				Ej aktuellt inom vattentjänstplanens avgränsningen. Anläggningsarbeten kopplat till genomförandet utreds inom respektive entreprenad och åtgärder vidtas för att minimera risker.
Trafikled farligt gods	x				Ej aktuellt inom vattentjänstplanens avgränsningen. Anläggningsarbeten kopplat till genomförandet utreds inom respektive entreprenad och åtgärder vidtas för att minimera risker.
Markföroreningar	x				Ej aktuellt inom vattentjänstplanens avgränsningen. Anläggningsarbeten kopplat till genomförandet utreds inom respektive entreprenad och åtgärder vidtas för att minimera risker.
Sulfidhaltigt berg eller lera	x				Ej aktuellt inom vattentjänstplanens avgränsningen. Anläggningsarbeten kopplat till genomförandet utreds inom respektive entreprenad och åtgärder vidtas för att minimera risker.
Joniserande strålning (radon)	x				
Magnetfält från kraftledning	x				
Risk för explosion (Påverkas området? Genererar genomförandet av planen risk?)	x				
Riksintresse totalförsvaret	x				
Sammanfattning Ingen påverkan av planens genomförande då det inte är aktuellt inom vattentjänstplanens avgränsningen. Anläggningsarbeten kopplat till genomförandet utreds inom respektive entreprenad och åtgärder vidtas för att minimera risker. Ingen risk eller hinder för riksintresset totalförsvaret anses uppkomma till följd av planens genomförande.					

Hushållning med fysiskt miljö & naturresurser (Riktlinjer ÖP) (försörjande ekosystemtjänster: matförsörjning, råvaror, energi)	Påverkan			Risk för BMP	Kommentar
	Ingen	Viss	Stor		
Jordbruk: Påverkas jordbruksmark/betesmark. Påverkas möjlighet att bedriva jordbruk av planförslaget (driftsvägar, säkerhetsavstånd, olägenhet, mm) (matförsörjning) (3 kap 4 § MB)	x				
Skogsbruk: Påverkas produktiv skogsbruksmark. Påverkas utkörningsvägar/uppläggningsplatser (3 kap 4 § MB) (råvaror)		x			Genomförandet av planen kan innebära expropriering av mark och nya ledningsrätter. Påverkan anses vara begränsad med viss negativ påverkan för planens genomförande.
Fiske: Påverkas uppväxtområden för fisk. Påverkas viktiga områden för yrkesfiske? (matförsörjning)		x			Genomförandet av planen kan innebära nya ledningsdragningar inom fiskevatten. Påverkan anses vara begränsad med viss tillfällig negativ påverkan för planens genomförande. En positiv långsiktig effekt bedöms av planens genomförande.
Vilda växter och djur (matförsörjning)		x			Genomförandet av planen kan innebära nya ledningsdragningar inom fiskevatten. Påverkan anses vara begränsad med viss tillfällig negativ påverkan för planens genomförande. En positiv långsiktig effekt bedöms av planens genomförande.
Energiutvinning: Påverkar planen möjlighet till utvinning av förnybar energi?	x				
Mineral & berg: Påverkar planen geologiska resurser	x				
Sammanfattning: Genomförandet av planen kan innebära expropriering av mark och nya ledningsrätter. Påverkan anses vara begränsad med viss negativ påverkan för planens genomförande. Genomförandet av planen kan innebära nya ledningsdragningar inom fiskevatten. Påverkan anses vara begränsad med viss tillfällig negativ påverkan för planens					

genomförande. En positiv långsiktig effekt bedöms av planens genomförande i och med minskning av betydande påverkan av övergödande ämnen från enskilda avlopp i och med en kommunal VA-utbyggnad till prioriterade förändringsområden.

Kumulativa effekter (Kumulativa effekter uppstår när flera olika effekter samverkar med varandra. De kan vara antingen additiva, synergistiska eller motverkande.) (Riktlinjer ÖP) (6 kap 2 § MB)	Påverkan			Risk för BMP	Kommentar
	Ingen	Viss	Stor		
Samverkar olika typer av effekter som planförslaget medför			x		Stor positiv effekt avseende lokalt minskat näringsläckage genom kommunal utbyggnad av avlopp.
Samverkar planförslagets effekter med effekter av andra planer eller verksamheter?			x		Vattentjänstplanens utbyggnadsplan blir styrande i arbetet med framtagande av detaljplaner inom PFO och samspelar med kommande 12-årsplan för exploateringsprojekt.
Sammanfattning Stor positiv effekt avseende lokalt minskat näringsläckage genom kommunal utbyggnad av avlopp. Vattentjänstplanens utbyggnadsplan blir styrande i arbetet med framtagande av detaljplaner inom PFO (prioriterade förändringsområden) och samspelar med kommande 12-årsplan för exploateringsprojekt					

Miljömål & hållbarhetsmål (Riktlinjer ÖP)	Påverkan			Risk för BMP	Kommentar
	Ingen	Viss	Stor		
Globala hållbarhetsmål			x		Positiva effekter på flera av de globala målen, både sociala och miljömässiga effekter förväntas.
Nationella miljö kvalitetsmål			x		Positiva effekter på flera av de nationella miljömålen; Ingen övergödning, Hav i balans samt levande kust och skärgård, Levande sjöar och

				vattendrag, Grundvatten av god kvalitet, God bebyggd miljö
Kommunala miljömål			x	Positiva effekter avseende möjligheten att uppnå MKN för vatten i kommunens vattenförekomster.
KS mål			x	Kommunstyrelsen resultatmål avseende andel anslutna till kommunalt VA kommer att öka.

Samlade bedömning - motiverat ställningstagande om betydande miljöpåverkan

Värmdö kommun bedömer att planens genomförande inte antas medföra betydande miljöpåverkan. Därför behöver inte en strategisk miljöbedömning göras och en miljökonsekvensbeskrivning (MKB) tas fram.

Planen ska redovisa behovet av utbyggnaden av de allmänna vattentjänsterna, dricksvattenförsörjning, spillvatten och dagvatten, inom kommande 12 års period. Vår bedömning är att planens genomförande kommer ha en viss positiv effekt på den lokala vattenmiljön och statusen i vissa vattenförekomster som anses prioriterade vid en bedömning av behovet av allmänna vattentjänster. Den kommer även ha en positiv effekt på tillgången, och hushållningen av grundvatten inom utbyggnadsområden för allmänna vattentjänster. Hur stor effekten blir är beroende av vad som kommer att tillåtas inom kommande detaljplaner avseende exploateringsgrad och andelen hårdgjord yta och möjligheten till att fördröja/magasinera och infiltrera vatten inom området. Tillfälligt negativa effekter kan uppstå för naturmiljön, skyddsvärda träd, nyckelbiotoper och skyddade arter, och viss negativ påverkan för kulturmiljö och rekreation vid tillfälligt intrång för ledningsdragnings och anläggning av pumpstationer. Negativa effekter ska minimeras i möjligaste mån genom utredningar av ledningsdragnings och prioritering av utbyggnad där även hänsyn till kostnadseffektivitet och försvårande omständigheter avseende natur- och kulturmiljö samt tekniska lösningar, ska utredas. Planen ska även redovisa behovet av skydd av den allmänna va-anläggningen vid skyfall, dess funktion och risk för människors hälsa och miljön. Planens

genomförande innebär intensifiering av klimatanpassningsarbetet och behovet av skydd, drift och underhåll av de allmänna va-anläggningarna kopplat till skyfall, som kommer att innebära en positiv effekt för kommunens invånare och miljön.

Miljöaspekter hanteras inom specifika va-anläggningars verksamheters miljökonsekvensbeskrivningar om ett utbyggnadsbehov eller nyetablering identifieras inom ramen för framtagandet av vattentjänstplanen. Vattentjänstplanen ska aktualitets prövas en gång vart 4:e år, inom varje ny mandatperiod, och behovet av en miljökonsekvensbeskrivning och strategisk miljöbedömning kan bli aktuell inom kommande uppdateringar av kommunens vattentjänstplan. Kommunens egna vattenverk och avloppsreningsverk bedöms inte behöva genomgå någon omfattande utbyggnad som skulle kunna medföra betydande miljöpåverkan. Planerade åtgärder ryms inom befintliga avtal (Käppala och Stockholm vatten) och miljödomar, och anses inte innebära betydande miljöpåverkan som inte redan hanterats inom verksamheternas tillstånd. Miljökonsekvensbeskrivningar finns framtagen för kommunens översiktsplan (lagakraft 2022), samt för expansion av verksamhetsområde för avloppsvattenhantering, med den långsiktiga målsättningen att ansluta större delen av kommunens fastlandsbebyggelse till kommunalt vatten och avlopp och avleda avloppsvatten för rening i Käppala reningsverk, d.v.s. Tillstånd till verksamheter inom allmän avloppsanläggning (frivilligt tillstånd med stöd av 9 kap. 6 b § MB) (LST Beslut 2019-07-09). Avtal finns upprättat mellan Käppala reningsverk och Värmdö kommun över områden (innefattar alla områden som ryms inom kommande 12 års period och som är aktuell för utbyggnad inom denna plan) som får anslutas till verket.

